

BŮH ROZBÍJÍ NAŠE SNY, ABYCHOM UVIDĚLI TEN JEHO

Při přípravě tohoto kázání mi byla inspirací kniha L. Craba „Rozbité sny“.

1) Bůh rozbíjí naše sny a neodpovídá, když ho voláme

Rút 1,1-5 – krutý pád: umírá Noemi muž Elímelek a poté i její dva synové

Noemi říká: Jděte, ať alespoň vy z toho života ještě něco máte. Proč byste se mnou chodily? Můj úděl je pro vás příliš trpký. Hospodinova ruka se obrátila proti mně (1,13).

Noemi odchází s Rúť do Betléma. Je kvůli tomu pozdvižení (1,19 – nastal kvůli nim po celém městě rozruch). To je Noemi – význam: Rozkoš má. Noemi je tvrdě usazuje: 1,20-21: Neříkejte mi Noemi, ale Mara – Zatrpklá – tak trpký úděl mi Všemohoucí dal! S plnou náručí jsem odcházela, Hospodin s prázdnou vrátil mě...Hospodin stojí proti mně, Všemohoucí mě sužuje.

Noemi je na dně. Stále to bolí. Bůh ji v tom nechává. Nevyslychá prosby za manžela ani děti. Umírají. Mohl by Bůh něco udělat? Mohl! Ale neudělal.

Bible mluví o řadě lidí, kteří k Bohu volali, a on neudělal nic. Jan Křtitel – bratranec Ježíše umírá ve vězení. V listu Židům (11,35 – 39) – mučení, řezání pilou, kamenování. To je realita i dnešní doby (2015) v Islámském státu – a já si říkám: **Bože, proč s tím nic neuděláš?**

Př. Bůh nevrátí mrtvého syna, člověk zemře na rakovinu, neuzdraví se s nemoci, která ho obtěžuje po zbytek života, ztratí práci a nenachází novou, ...

Noemi jasně svaluje vinu na Boha – ty za to můžeš (konec 1. kapitoly). Jak reagují lidé, její známí, když přichází? **Zcela neadekvátně.** To je super, že jsi tu. Určitě ses měla a máš dobře. Jak se máš?

Noemi bez okolků říká: **Nechte si ty vaše řeči, není to dobré, jsem plná smutku.** Všimněme si, že Noemin smutek trval minimálně 10 let od té doby, co jí zemřel manžel. **Noemi nemá odpověď na utrpení, které ji potkalo – ví jen, že to způsobil Všemohoucí.** V naší západní církvi velmi rádi vysvětlujeme utrpení. Stalo se to proto a proto. Sám jsem se přitom přistihl, když Benjamínek, náš syn, hned po porodu umřel. Říkali jsme si - Možná, že náš syn, který umřel dříve, než měl šanci se poprvé nadechnout – měl třeba nějakou vadu a byl by hodně postižený a Bůh nás toho chtěl uchránit, protože třeba ví, že bych to nezvládl. Ne – jak ukázaly testy, **byl zdravý.** A tak zůstává **otázka po utrpení nevysvětlena.** To dělá Bůh. **Nepředvídatelný Bůh.**

Možná bychom měli **tendenci Noemi domlouvat či ji dokonce kárat.** Takto nemůžeš mluvit o Bohu, ty malověrná! Ale nic takového si nečteme!! Nemáme někdy zkratková řešení? Noemi to docela Bohu vyčítala – nehrála si na zbožnou, projevilo se její nitro. **Nečastější otázka při setkání zní: Jak se máš?** Jsem na ni už alergický. Odpovídáme dobře, přinejhorším „jde to“. Chceme přece vypadat jako silní ve víře. **Ale v hloubi duše se cítíš mizerně, vše je špatně a jsem na Boha našťvaný.** A když náhodou řekneme pravdu, že špatně, tak slyšíme: ale tak hrozné to zas není. Nebo více se modli a čti Bibli. **Jednoduchý návod, který (pokud jsme k sobě upřímní) v utrpení nefunguje.**

Noemi svým chováním po příchodu „ke svým“ porušuje dvě pravidla:

a) délku smutku – už by to mělo být v pohodě. Kde je její víra? Měla by se už vzchopit. To přece nemůže být tak zlé. Vždyť máš hezkou snachu! Určitě to bude lepší. Věř Bohu!

b) správné chování při truchlení – neříkala – je mi těžko, skoro každou noc pláču, ale Bůh ví, co dělá. To, že moje rodina pomřela, mělo jistě své důvody, já je sice nevidím, ale přijímám to s vírou. NE! Jí bylo bídě a za příčinu považovala Boha.

Nikde v knize Rúť nenacházíme napomenutí Noemi, že by se nechovala správně, když takto vyčítá Bohu.

Aplikace: Dovolme si říkat, jak to skutečně je. Je to hrozné, Boha absolutně nevnímám, jsem v depresi a může za to on. Mohl by něco udělat a neudělal!!! Tím se otevírají dveře našeho srdce. Na nic si pak nebudeme hrát.

Obraz západní církve – **obecenství lidí buď vítězných, nebo přijatelným způsobem zkroušených**. Buď nadšeně vyprávíme, jak Bůh žehná, nebo statečně neseme, že se nám právě moc nedaří. Slyšíme veskrze pozitivní svědectví, jak Bůh zasáhl, jak jednal. Proč ne, haleluja za to. **Ale proč neslyšíme svědectví, kdy je vše na nic? A Bůh mlčí? Neudělá nic.**

Bolest z rozbitých snů umožňuje uvolnit moc, kterou bychom jinak neměli. Ale to v první fázi nemusíme vidět a nevidíme, stejně jako to neviděla Noemi a byla plná výčitek Bohu. Zborčené sny jsou nezbytné pro náš duchovní růst. **Působí nesnesitelnou bolest. Není to projev slabé víry, je to normální. Těžké věci bolí, a pokud dělám, že ne, pak to zakrývám.** Pokud nás potom potká nějaké to požehnání, vydržíme bolest. Určitou dobu. Ale co když přichází rána za ranou a nic se nedaří? Nejsme stroje, cítíme a prožíváme.

Máme dvě možnosti reagovat na to, když Bůh nereaguje a nic pro nás neudělá:

a) umrtvit svou bolest – své touhy. Pokud žena touží po dítěti, tak by si v tomto případě řekla: Tak už žádné dítě nechci. Přestaň Noemi toužit po rodině a budeš se mít líp. Zní to divně, že? **Umrtní tužeb – o tom je buddhismus.** Nebudu raději od života nic očekávat, abych se nemusel trápit. A tak vypadám dobře, vyrovnaně. Noemi nebyla buddhistka, neumrtvila své touhy – zachovala touhu po něčem lepším. I když to bylo hrozné, bolestné.

b) předstoupit s bolestí před Boha a na rovinu mu říct naše pocity, narovinu, natvrdo

Pod tím vším drásajícím naši duši **se někde hluboko skrývá touha po Bohu** – bude to chtít čas, čas bolesti, ale je to možné! Zatoužíme po Bohu samotném, po tom, který je nyní tak ukryt. **Nepotlačovat naše touhy a pocity za kamennou roušku vzorného křesťana, který na vše zná biblickou odpověď.**

2) Bůh jedná ve skrytu, kde připravuje lepší sen

Rút 1,22 – 2,3

Začíná sklizeň ječmene. To je období radosti. **Bůh začíná na něčem pracovat, ale zkroušený člověk to nevidí. Zborčené sny jsou předehtou radosti.** Jsme celí rozbolavení, ale Bůh připravuje radost, do níž budeme moci vstoupit. Není to ale ta radost, jakou bychom čekali, naše modlitby o požehnání se vrací zpět bez odpovědi, nemoc trvá, dítě je stále ve špatné partě, příbuzný nevstal z mrtvých, práci jsem stále nenašel, rány po znásilnění nevymizely atd. Je těžké být s bolestí tam, kde se všichni radují.

Noemi říká: **Jsem sama, můj život nestojí za nic, je mi mizerně a nic dobrého mě nečeká. Všemohoucí mohl něco udělat a neudělal nic!**

Rút se ptá, zda může jít sbírat klasy – projevuje pokoru a lásku. Nezná to tam. Nemáme zprávy, že by se za to modlila, vymýšlela strategii nebo se s někým radila. **Žádná nábožná Rút a Noemi ji v náboženských úkonech nepodporuje. Ani jedna se neptá Boha.** Tím v žádném případě nechci říct, že se nemáme modlit a ptát se Boha. Je samozřejmě dobré se modlit, ale je tu nebezpečí, že se **modlitba stane manipulativní technikou, důležitější než Bůh sám.**

Rút s naivní prostotou jde činit dobro. Rút 2,3 – věta v závorce!! - **Shodou okolností!!!** Proč pisatel nepoužil nějakou křesťanskou formulku „díky Bohu“ nebo něco podobného? Bůh tam zkrátka není vidět. Jen beznaděj. Přesto – aniž by to Noemi tušila - zde začíná něco úžasného. Boáz je Božím nástrojem, aby se v Noemi probudil nový sen, jiný a větší, než čekala. **Zatím ale není nic vidět a Noemi se stále topí ve smutku a beznaději.** A okolí to nechápe, možná jí to vyčítá.

Rút 2,11 – Boáz neříká nic o příbuzenstvu, ale odvolává se na její ušlechtilý čin.

Rút 2,20 – On neodňal své milosrdenství od mrtvých. Milosrdenství ve smyslu jedna strana věrně pečuje o druhou. Její rodina je mrtvá, ale ona zahlédla Boží milosrdenství. Sen překračuje hranice tohoto světa – týká se i mrtvých – sahá výše, do neviditelného světa. **Sen, který se netýká jen jejího života zde a nyní.** Otevírá se brána do věčnosti, se kterou, pokud jsme k sobě upřímní, moc často nepočítáme, neboť čas a prostředky věnujeme aktuálnímu životu a věcem zde. Když náš syn Beník umřel – šel jsem druhý den do obchodu a věci mi připadaly tehdy tak malicherné, jezdil jsem mezi regály a nechápal lidi, co zuřivě plnili košíky. Najednou se mi běžná realita velmi vzdálila. Pustil jsem dokonce před sebe ve frontě několik lidí – to nedělám.

Jak reaguje Noemi na to, že se Rút setkala „shodou okolností“ s Boázem? **Reakce Noemi není ani negativistická:** ten si jí stejně nevezme... **ani se neorientuje na pozemské potřeby** – je dost bohatý, na staré roky si užiju, koupí mi nové auto a plazmu. Když prožíváme zármutek, jsme zkroušeni a potká něco pozitivního – jak reagují? Nevšimnu si toho nebo se soustředím na to, co mi ještě zbývá?

V jádru žalu, smutku, beznaděje se rýsuje touha po Bohu samotném – a to se neprojeví, pokud svou touhu **a) umrtvím b) budu se zabývat povrchními věcmi, rádobý radostmi.** Pokud si nepřiznáme, jak moc nás to bolí, neuvědomíme si touhu po Bohu. Nepotřebujeme nic než Boha!!! Jak často si tuto bolest a to, že jsme na dně, nepřiznáme. **Kdo chce vystoupit s takovým svědectvím třeba na Silvestra?** Jak Bůh nejednal... Pokud toužíme po něčem jiném, než po Bohu samotném, rozvine se v nás duch náročnosti – něco co nemáme, ale na co si myslíme, že máme nárok. A nastává kruh závislosti.

Boha nenacházíme tak, jak bychom chtěli. Voláme Bože, kde jsi? **Zůstávají jen slzy – to je nejhlubší forma uctívání. Bůh jako by pořád unikal...** Noemi protrpěla minimálně 10 let. V bolesti objevujeme touhu po samotném Bohu x nebo jej zavrhneme. Pokud ne (nezavrhneme jej), už neprosíme – dej mi to a to. **Noemi se nespokojí s tím, že by ji Boáz mohl zajistit** – nesoustředí se jen na tento život. Nic nežádám, budu na tebe čekat. Čím víc ho nemůžeme najít, tím víc po něm toužíme. **Objevuje se TOUHA PO BOHU SAMOTNÉM. Jsme stále zdrceni, Noemi je stále zdrcená, ale něco se děje.** Boáz se začíná zajímat o Rút – Bůh Noemi neodepsal, bolest je stále živá. Nikdy neumrtvila svou bolest, ale v agonii se rozvinula touha po něčem vyšším.

3) Boží láska se zjevuje v utrpení

3. Kapitola – Noemi navádí Rút k netradičnímu kroku. Jdi do postele za Boázem. Rút se Bozovi nabízí, ale on odolá – **jeho láska je hlubší než chvilkové sexuální potěšení.** Obraz Krista. **Boáz obdařil Rút darem nepřítomnosti – což na první pohled mohlo vypadat jako špatné.** Chudák Rút...Ale není to tak.

Podobně se Bůh od nás odtahuje, uniká nám, abychom mohli zakusit něco hlubšího, krásnějšího, než Boha jako toho, kdo nám dá vše, co si umaneme. **A my právem pochybujeme o jeho lásce.** Dnešní církve je často o radosti z vyslyšených modliteb, taková svědectví rádi slyšíme. Slyšíme svědectví, co mi Bůh řekl, jak jsem ho cítil/a, ale zde, v našem příběhu, jakoby se Bůh odtahoval. Blíže si to můžeme uvědomit právě na onom obrazu scény ze třetí kapitoly, kdy se Rút v noci setkává s Boázem a něco čeká. **Rút neznala zákony Izraele (ohledně sňatku)** – mohla být a nejspíše i byla v nejistotě, zda o ní má Boáz skutečně zájem. **Noemi neradí Rút** (ve snaze získat dobré bydlo – rozuměj mít se v balíku díky mecenáši Boázovi), aby se nemyla a počkala, až bude dost smrdět, a pak šla za tím tajemným bližším příbuzným – **Noemi to důvěřuje tomu, že srdce Boáze skutečně miluje a udělá vše proto, aby Rút získal.** Ten odstup ho stojí mnoho. Sňatek je ohrožen. Ale Noemi je přesvědčena, že Bůh jedná (3,18).

Bůh se drží zpátky a přidává možná ještě další komplikace (je tu ještě ten příbuzný) – ale nesmírně nás miluje. **Drží se zpátky, dělá to, co zatím nemůžeme ocenit.** Musí nás skrze bolest zbavit našich představ o něm, abychom neměli nic a Bůh mohl tento prázdný prostor naplnit. **Bůh působí jinak, jakoby zařizoval něco jiného a nás nechává čekat tam, kde jsme.**

Vztah Boha a člověka jako ženicha a nevěsty. Židovství – zasnuby – ženich pak připravuje bydlení a žena má jen čekat... jen čekat. Ženich už zaplatil. Jsme jeho. Při setkání s ním se uskuteční náš největší sen. Do té doby

zažíváme **peklo milosrdenství**...pokud ale víme, že Ježíš nás miluje, pak bolest získá jiný charakter. **Bůh čeká, ne aby nás trápil, ale protože nás miluje a potřebuje, abychom se zaměřili na něho, ne na to, co nám dává.**

V bolesti nemusíme předstírat, že se máme dobře (tak, jak si lidé myslí – to nebude tak hrozné, já jsem to kdysi měl podobné – na tu truchlící člověk neslyší). Dílo Ducha bude pokračovat, ač je cesta jakkoli hrbolatá.

Máme jako západní křesťané nějakou **představu o dobrém (požehnaném) životě** – dobrý život nemá příliš mnoho starostí, příliš nemocí, bez trápení se zaměstnáním a penězi. Tyto běžné věci tolik akcentujeme a snažíme se o ně. Existuje ale něco lepšího. Když někoho potká něco hrozného – nechceme, aby nás potkalo to stejné. Proč? Naše představa dobrého života se jaksi začíná hroutit. Bůh pro nás chce ale víc. A to víc nezažijeme tady na zemi.

4) Bůh nám „přeje“ divné věci, abychom prohlédli k tomu, co je skutečně důležité

Starší pronáší na svatbě Rút **divný přípitek** – Rút 4,11-12

O čem bylo přání? Buď jako Ráchel a Lea (jedna neplodná, druhou manžel neměl moc rád), jako Tamar (musela hrát prostitutku). **I když se věci zvrtnou a nejdou tak, jak bychom si představovali – Boží plán pokračuje.** A o to jde. Jsme součástí většího příběhu, jsme jako 1 dílek puzzle. Pokud se příliš soustředíme na ten náš dílek, pak ztratíme ze zřetele něco mnohem většího. Z Tamar pocházel předchůdce Mesiáše. Ano, z prostitutky. **Bůh jedná jinak, než jsou mé, naše, křesťanské představy.**

Jak byste reagovali, kdyby vám někdo přál: Ať se dostaneš do tak velkých problémů, abys mohl vykonat a zažít to, co jde jen v dobách tísně. **Zkroušenost otevírá přístup do hlubin lidského srdce, kde lze mít ty nejlepší sny.**

Soustředíme se na věci druhořadé, zatímco Bůh pracuje na těch prvořadých. Cílem života není „Mít se dobře“ – vše kolem nás – a i v církvi – se točí kolem toho, abychom se měli co nejlépe. Bůh s námi nespolupracuje na tom, aby náš život fungoval bez problémů. Mé dítě se nepustí zlé party, můj zaměstnavatel mě nepřestává šikanovat, nemoc se nelepší, ukradené auto se mi nevrátí, ...

a) lepší životní okolnosti – výhra v loterii, sňatek s krásnou ženou, posunutí hranice do důchodu, čilé zdraví nikdy nezajistí tu dokonalou radost, pro kterou jsme byli stvořeni. Mohu říct, že mám všeho dost, v práci se daří, ale jako bych cítil prázdno

b) v tomto životě nemůžeme naplno prožívat to, k čemu nás Bůh stvořil. Bohu nejde o to, abychom se měli dobře (o to jde nám), ale můžeme se spolehnout na to, že **Bůh nám bude brát všechno to, co nám brání se radovat přímo z něj.** Musí však odstranit překážku, kterou máme uvnitř.

Když je život těžký, chceme po Bohu, aby život změnil k lepšímu, když nic nedělá, odvracíme se od něj a snažíme se ulevit, jak jen to jde (hédonismem...) Přiznám si, že mi jde o to, abych se měl dobře tady na Zemi?

Sen o tom, že se budeme cítit tak dobře, jak si přejeme, se nám v tomto životě určitě zborťí – zborcené sny však umožní Bohu, aby na nás pracoval, povolíme totiž ten svůj pevný stisk prázdného já. Zkroušenost vede k poznání skutečného dobra pro nás.

Většinou, **když Bůh nic pro nás nedělá** (za to, co ho prosíme), tak **se začne naše modlitba měnit.** Už ho neprosíme, aby změnil nepříznivé okolnosti. Ale klademe si otázku. K čemu jsou modlitby? Stejně se nic nezmění. Moje postižené dítě zůstane postižené, můj manžel zůstane mrtvý. Začínáme Boha prosit, abychom se cítili lépe, abychom ho více cítili, aby nás naplnil radostí. Čekáme a ono nic. **Pořád je tu strach, hněváme se, nedůvěřujeme, trpíme se. Bůh mlčí – a tak se snažíme sami.** Když už mám takové problémy, tak se aspoň najím, odjedu na dovolenou a zapomenu na chvíli, budu se dívat na TV, hrát na PC – ať z toho života aspoň něco mám, když už mi ho Bůh tak „osolil“. Cítit se lépe je cesta těla. Pokud nám jde o to potěšit Boha, pak je to cesta Ducha. **Bůh bortí naše sny, abychom viděli ty jeho. Proč zkroušenost?**

a) Bůh neudělá naše životy jednodušší, ale kvalitativně lepší (růst do podoby Krista – a jeho život nebyla pohoda)

b) když se zdá, že Bůh je daleko, koná v nás to nejdůležitější dílo - Nikdy tě neopustím a nikdy se tě nezřeknu - neznamená: vždycky budeš vnímat, že stojím u tebe. Důležité je neotupit své touhy. Dělá něco, co by nemohl dělat, kdybychom ho viděli a cítili. Ježíš na kříži – Bože, kde jsi? Právě tehdy usmiřoval svět...

c) mít požehnání dobrých věcí, které patří k životu, není vždy dobré. Zlé časy jsou příležitostí poznat Boha způsobem, k němuž požehnání nikdy nevede. Není to o masochismu – modlit se za špatné věci. Pokud se děje něco dobrého, je normální se z toho radovat. Ale když se nedaří, máme Boha začít proklínat? I toto je cesta, jak Bůh s námi pracuje. Skutečná víra není v okolnosti, ani v to, že Bůh je lepší, skutečná víra vede k osobě! Na tu se dívám, když vše okolo hoří. Noemi tuto víru měla.

Jak končí náš příběh? **Prostá koncová scéna:** Babička drží malého chlapečka. Vidí možnost žít dál, i když se její sny zhroutily

Největší sen – vášnivá láska k Bohu samotnému. Noemi na koci příběhu nebyla rozzlobená, skleslá či prázdná – ale klidná a radostná (jinak, než my vnímáme zpravidla radost) – **bylo jí jasné, že je víc věcí než ty, které jdou vidět.** Dnes často chápeme **utrpení jako důkaz slabé víry, ale ne jako příležitost zakusit něco z Boha.** Největší touha po životě, který je možný jen díky Božímu milosrdenství – život od Boha, s Bohem a pro Boha.

Noemi **na klíně spokojeně chová malého chlapečka uprostřed světa plného utrpení.** Noemi zakusila Boha. Bůh Noemi ani nevrátil manžela, ani syny, přišel však s větším snem.

Klíčové spojení „**na klíně**“ (v SZ jen 3x a vše v Gn): GN 30,3 – neplodná Ráchel. GN 48,11 – Jákob už nedoufal, že uvidí Josefa. GN 50,23 – Josef – vyneste mé kosti – ví o slavnosti, jež určitě nastane, nezabrání ani smrt

Když se člověk narodí, dychtí po mělkých slastech, ale nasytí se duše těch rozkoší, pro něž je stvořena? Kolik lidí je chodící mrtvola... Příběh Rút zasahuje střed srdce – toužit znát Boha, setkávat se s ním, ať to stojí, co to stojí. I když se sny zbourají.